

SI² FUND

Investing for Sustainable Societal Impact

- Investor Talks -

Van gepassioneerde pioniers tot visionaire experts

----- Oktober 2020 -----

Hoe Guus van Puijenbroek en Astrid Leyssens hun passie en kennis inzetten voor een betere wereld

Recent verscheen het eerste [Pro₂gress Report](#) van [VP Capital](#), de investeringsmaatschappij van de familie van Puijenbroek. Wat meteen opvalt, is hun betrokkenheid bij verduurzaming, verantwoordelijkheid naar de toekomst en bevlogenheid voor (sociale) innovatie. Redenen genoeg dus om met onze investeerders Astrid en Guus van Puijenbroek in gesprek te gaan over impact investment, filantropie en sociaal ondernemerschap. Welke veranderingen hebben zij gezien de afgelopen jaren en zijn hun eigen inzichten ook veranderd?

Tijdens ons gesprek blijkt dat nadenken over de toekomst voor Guus en Astrid niet af en toe voorbijkomt, maar dat er een diep bewustzijn is omtrent duurzaamheid. Toch blijkt al snel dat bij onderwerpen als sociale ongelijkheid, vervuiling of klimaatverandering niet hun zorgen centraal staan, maar juist hoop en optimisme door de vele kansen die ze zien om tot een betere wereld te komen.

“Roots” van maatschappelijke betrokkenheid

Guus en Astrid volgden beiden Economische Wetenschappen aan de VLEKHO. Astrid: “Een wetenschappelijke studie Economie gaat over profit driven shareholder value, economische groei en winstmaximalisatie. Zo waren Guus en ik beiden

geschoold en dus namen we de economische modellen altijd als uitgangspunten. Op een gegeven moment vroegen we ons af: ‘waar dient dit voor, deze groei om de groei?’

“ *Waar dient dit voor, deze groei om de groei? Kunnen bedrijven niet problemen oplossen, in plaats van ze alleen maar te vergroten?* ”

Natuurlijk zagen ook wij de grenzen aan groei en begonnen we te denken: ‘Kunnen bedrijven niet problemen oplossen in plaats van alleen maar problemen te vergroten?’ Zelf denken we graag in oplossingen en willen we geen onderdeel worden van een probleem, maar we zagen dat commerciële bedrijven soms echt onverantwoordelijk zijn. Het klinkt misschien filosofisch maar we vroegen ons af: ‘Wie willen we zijn als mens?’ Het mensbeeld dat we van onszelf hadden, daar zijn we ons werk en omgeving op gaan aanpassen. In een puur door winst gedreven omgeving zouden wij nu niet meer gelukkig zijn.”

“ *Geefgeld werkte niet altijd en als de donatie stopt, stopt soms ook het project. Hoe kan ons geld impact blijven genereren op lange termijn, niet enkel eenmalig?* ”

Filantropie was een van de manieren om bij te dragen en het echtpaar is al langere tijd filantropisch actief. Ze bezochten veel projecten en waren ook betrokken bij een aantal goede doelen, maar vroegen zich steeds vaker af: ‘Hoe kan ons geld impact blijven genereren op langere termijn, niet

enkel eenmalig?’ Guus: “Geefgeld werkte niet altijd en als de donatie stopt, stopt soms ook het project. Dat frustrert. Je voelt ook een bepaalde druk en verantwoordelijkheid als filantroop. Projecten die goed gaan, hebben geld nodig om op te schalen en projecten die niet goed gaan, hebben geld nodig om bij te sturen. Je hebt er vaak al heel veel tijd, netwerk en middelen ingestoken, dus dat geeft een druk. Op een gegeven moment zagen we steeds vaker succesvolle initiatieven met een businessplan. Daar wilden we graag aan meedoen. Donaties blijven belangrijk voor noodhulp, maar veel structurele sociale oplossingen zouden een businessplan moeten kunnen hebben. Daar ging onze interesse steeds meer naar uit. We vroegen ons af waar onze euro het meeste impact kon maken.” Astrid vult aan: “Eigenlijk werd het onze passie om vanuit maatschappelijke problemen naar structurele oplossingen te zoeken.”

“ *Van een tot dan toe succesvolle commerciële carrière ben ik overgestapt naar Ecover, een sociale onderneming. Voor het eerst besepte ik: ‘Business kun je zeker met maatschappelijke impact verenigen.’* ”

Guus: “Een paar jaar geleden hebben we een brand meegemaakt in ons huis. Dat was een heftige ervaring. Astrid was net bevallen van ons tweede

Foto 1. Guus van Puijenbroek en Astrid Leyssens

kind en ineens was ons huis onbewoonbaar. Je beseft dan dat het snel anders kan gaan. Het had ook makkelijk verkeerd kunnen aflopen. Je wordt geconfronteerd met kwetsbaarheid. We vroegen ons af wat nou echt belangrijk was.” Astrid: “Na die ervaring ben ik van baan veranderd. Van een tot dan toe succesvolle commerciële carrière ben ik overgestapt naar Ecover, een sociale onderneming. Daar merkte ik dat ik mijn corporate ervaring perfect kon toepassen en er ook een enorm gedreven team was. Voor het eerst besepte ik: ‘Business kun je zeker met maatschappelijke impact verenigen.’” Guus: “In diezelfde periode kregen we ook meer financiële middelen. Toen hebben we besloten om te beginnen met impact investeren. En dat hebben we gedaan met een stuk van ons privévermogen.”

Impact Investeren als pionier

Guus had al langere tijd contact met Pieter Oostlander en wist dat hij bezig was met fundraisen voor een impact fonds. Astrid herinnert het zich nog goed: “Pieter kwam naar ons in een elektrische auto die een laadpaal nodig had. Dat was toen in geen velden of wegen hier te bekennen. We zijn dan een paar kilometer verderop beland zodat de auto geladen kon worden. De tijden zijn snel veranderd.”

Hoewel de ambities groot waren en de verwachtingen hooggespannen, was de eerste start met impact investeren niet zo soepel. Het Shaerpa van Pieter ging samen met SI² Fund, dat toen net was begonnen en al een paar investeringen had gedaan. Het impact investeren was nog nieuw en er moest nog veel geleerd worden. Guus: “De overgang tussen filantropie, venture filantropie en impact investeren was soms wazig in die tijd. Wij vonden de start van het fonds echt lastig en eigenlijk vonden we ook dat er in het begin met een te filantropische bril werd gekeken. We waren niet heel enthousiast over de bedrijven in portfolio. Van sommige bedrijven dachten we toch al snel ‘stop daar mee, dat gaat nooit werken’, terwijl er daar maar steeds werd bijgestort. Ook wij dachten toen zelf zwart/wit en het SI² Fund team zei terecht dat de impact van die ondernemingen toch erg hoog was, maar wij vonden vooral dat er zonder goed model geen sprake was van blijvende impact. Dan doe je gewoon weer filantropie. Onze mening was en is: SI² Fund is een impact fonds, dan moet je ook met een financiële bril kijken en niet met een

filantropische.” Astrid vult aan: “Er was duidelijk heel veel tijd en energie al in gestoken, in die investeringen, en het werd moeilijk losgelaten. Je ziet dat het team heel betrokken is en er het beste uit wil halen. We dachten in eerste instantie wel even van ‘oeps’, hoe gaat dit fonds deze verliezen goed maken en

“ *Hoewel de ambities groot waren en de verwachtingen hooggespannen, was de eerste start met impact investeren niet zo soepel.*

krijgen we onze initiële inleg terug?” Astrid werd vervolgens als observer onderdeel van de Investeringscommissie en ook daar ging het in eerste instantie niet zoals ze had verwacht: “Ik miste de gesprekken over maatschappelijke issues. Welke bedrijven dragen bij aan oplossingen en waarin kunnen we investeren? Nu is dat overigens anders, we zien dat SI² Fund zich daarin ook heeft ontwikkeld.” Guus: “Wij weten zelf ook wel hoe complex het is. We hebben zelf ook meteen geïnvesteerd in sociale ondernemingen en het is eigenlijk hetzelfde als in de gewone investeringswereld, maar het doet veel meer pijn als ‘t mis gaat.”

Impact investeren in 2020

Astrid: “Inmiddels zijn we natuurlijk jaren verder en SI² Fund staat er honderd keer beter voor, met mooie bedrijven gerund door betere teams.” Guus: “Wij kijken nu helemaal anders naar onze hele portefeuille: als het bedrijf niet sociaal is, dan vinden wij het niet meer ‘future fit’ en dus, in the end, minder rendabel. We zien gewoon dat bedrijven die ESG compliant zijn beter door crises heen gaan. We denken dat niet-duurzame bedrijven straks helemaal niet meer mee doen. Wij werken op drie assen als investeerder: risico – rendement – impact. Bij sociale ondernemingen is het risico vaak wat hoger, maar de potentiële returns hoeven niet onder te doen. Sterker nog, wij denken dat ‘t zelfs een positieve trade-off is.”

Via filantropie is het echtpaar dus bij impact investeren en SI² Fund terecht gekomen, maar ook de investeringen van VP Capital worden inmiddels tegen de ESG-lat gehouden en moeten gaan

Foto 2. Afbeelding Freepik.com

bijdragen aan een duurzame vooruitgang. Astrid: “We zijn door schade en schande wijs geworden alvorens we onze strategieën en ideeën naar voren brachten bij het familiebedrijf. Er was eerst veel scepsis, maar die is nu weg.”

“ *Als het bedrijf niet sociaal is, dan vinden wij het niet meer ‘future fit’ en dus, in the end, minder rendabel. Bij sociale ondernemingen is het risico vaak wat hoger, maar de potentiële returns hoeven niet onder te doen. Sterker nog, wij denken dat ‘t zelfs een positieve trade-off is’.*

Guus: “We gingen met de familie rond de tafel, omdat we veel meer impact kunnen maken als we het hele vermogen mobiliseren. De sleutel lag wel bij de volgende generaties: ‘Wat vinden zij belangrijk?’ Dat bleek heel divers: het klimaat, ontbossing, dierenwelzijn, kinderarmoede. Wij hebben gekeken hoe we dat mee kunnen nemen in onze investeringsrichting.

We zeiden ook tegen elkaar: ‘We zijn al vijf generaties textiel ondernemers en dat is niet de schoonste en meest duurzame sector. Laten we zorgen dat we koploper op duurzaamheid worden en proberen de sector te veranderen, in plaats van het bedrijf verkopen en het iemand anders probleem maken.’ We hebben gekeken naar onze heritage om domeinen te identificeren. Wat zijn de issues die daar spelen en hoe kunnen we daar bijdragen aan verbetering? We gaan nu alles inzetten op duurzaam investeren binnen acht investeringsdomeinen: energietransitie, agrifood, media, maakindustrie, vastgoed, health, water en textiel. Binnen het domein agrifood hebben we alle

ondernemingen al op hun impact beoordeeld. Dit gaan we voor de andere domeinen nu ook doen.”

Visie op de toekomst

Guus en Astrid zijn inmiddels ervaren op het gehele spectrum van impact investeren en Astrid zit ook in het bestuur van enkele impact fondsen. Zij ziet een aantal aspecten die het succes van impact investeren kunnen vergroten.

Astrids raad voor een succesvol impact investeringsfonds

1. Breng focus aan in je fonds
2. Betrek actief je investeerders
3. Zoek een mix in het investment team
4. Beter een kleine hoeveelheid sterke bedrijven helpen opschalen, dan vele kleine investeringen doen omwille van risicospreiding

Ten eerste is daar het aanbrengen van focus. Astrid: “Focus aanbrengen in je fonds kan echt helpen. Ondernemingen versterken elkaar en je kunt zelf ook een team opbouwen dat iets heeft met het thema. Focus naar thema is belangrijk voor kleinere fondsen: expertise opbouwen in een bepaald segment en gebruik maken van het vliegwieleffect. Focus brengt een betere pipeline, je bouwt kennis en netwerk op waardoor de non-financial support beter kan worden en de ondernemingen in portfolio versterken elkaar ook. SI² Fund heeft ook kei leuke bedrijven, die allemaal in de sociale hoek zitten, dat is interessant.”

Ten tweede noemt ze het actief betrekken van investeerders. “Niet alleen bijeenkomsten organiseren, maar actief vragen wat investeerders te bieden hebben. Leer je investeerders echt goed kennen en zorg dat de skills van de investeerders gebruikt worden. Welke netwerken hebben zij? In welke sector zitten ze? Wat hebben ze gedaan? Wie kan helpen? Omgekeerd wil ik ook weten, als ik word gevraagd, wat het mij brengt als investeerder en wat ik breng naar de investee.”

Haar derde advies is om een mix te zoeken in het investment team. “Dat is heel belangrijk. Investeerders praten graag in hun eigen taal, dus die financiële taal moet je spreken. Maar de economische wereld bestaat niet alleen uit financiële mensen, je hebt ook commerciële mensen nodig. Zij kunnen heel snel zien of en hoe je een klein initiatief groot kan maken, hoe je kunt schalen, business development en marketing kunt ontwikkelen. Zo’n profiel is ook nodig. Je hebt mensen nodig die iets van klein naar groot kunnen brengen, ook in de Investeringscommissies.

Tenslotte zet Astrid vraagtekens bij de hoeveelheid bedrijven in een portefeuille van een kleiner fonds. “Zoek naar het bedrijf waar de combinatie van financiële return en impact het grootst is en schaal dat met behulp van marketing, zo denk ik als marketeer. Een financieel persoon zou eerder denken vanuit risicospreiding en ziet dus liever vele, kleinere investeringen. Ik ben heel benieuwd om te zien wat er bijvoorbeeld gebeurt met een bedrijf als We Are Digital, als daar meer marketing power tegenaan wordt gegooid.”

Guus: ‘Wij zullen verder gaan in het impact investeren en we zien ook dat de ondernemers beter worden. Steeds meer ingenieurs en ervaren ondernemers beginnen een sociaal bedrijf en dat komt de kwaliteit heel erg ten goede. Dat zien we gewoon. Wat dat betreft zijn wij heel optimistisch over de toekomst.’

Auteur: Jamy Goewie

Download hier het
[VP capital progress report](#)

Dit rapport licht de impact van het vermogen van VP Capital toe. De duurzaamheidsstrategie is gericht op zowel de reductie van negatieve effecten zoals CO₂, als op het vergroten van positieve effecten door impactinvesteringen, innovaties en donaties.